

Rosja opracowała w ostatnich latach aktywną strategię mającą na celu wywieranie wpływu na opinię publiczną, a nawet na instytucje polityczne w obcych krajach. Wykorzystuje ona różne wywrotowe praktyki: ingeruje w kampanie wyborcze (w USA, Francji itp.), rozpowszechnia fałszywe wiadomości, zniechęca do promocji demokracji w swojej “bliskiej zagranicy” (zwłaszcza na Ukrainie), manipuluje ruchami ekstremistycznymi w ramach Unii Europejskiej - to tylko niektóre przykłady. Najbardziej widoczne techniki stosowane przez Rosję, choć nie “hard” w sensie przymusu również nie są tak naprawdę “soft”. Dlatego właśnie neologizm “sharp power” został stworzony w celu określenia rosyjskiej projekcji autorytarnej “soft power”.

Podczas gdy gromadzone są dowody na to, że “sharp power” Rosji ma destabilizujący wpływ poza tradycyjną sferą interesów Rosji, ogólne intencje Kremla i taktyka, którą stosuje na miejscu, aby rozwijać swoją geopolityczną agendę wewnątrz UE, pozostają jednak niewystarczająco analizowane. Proponowane badania mają na celu wypełnienie tej luki. Celem jest identyfikacja słabych punktów w reprezentatywnej próbie państw członkowskich UE i krajów kandydujących do UE, które pozwalają rosyjskiej potędze wywierać negatywny wpływ na sam europejski projekt demokratyczny, rozumiany tutaj jako integracja państw wyznających wspólne wartości demokratyczne. Po dokonaniu oceny tego niszczącego wpływu, badania będą miały na celu wyjaśnienie, jakie są rosyjskie ambicje. Czy Rosja promuje autorytaryzm, aby ukształtować Europę bazując na swoim modelu? Czy Kreml manipuluje słabościami instytucjonalnymi i eurosceptycyzmem w wybranych krajach UE jedynie jako sposób na rozwój swoich interesów geopolitycznych i biznesowych? Skoro rosyjska “sharp power” może potencjalnie zaszkodzić podstawowym wartościom i instytucjom europejskim, jakie środki zaradcze należy opracować, aby zwiększyć ich odporność w UE i poza nią?

Są to pytania istotne i aktualne. Mimo że w ostatnich latach wzrosła świadomość zagrożenia, jakie Rosja stanowi dla pokoju demokratycznego w Europie, społeczność akademicka musi zrozumieć to zjawisko, podczas gdy sama UE powinna pilnie opracować skuteczną odpowiedź strategiczną. Niniejszy projekt podejmuje to wyzwanie przyczyniając się do tworzenia teorii niszczącej potęgi reżimów autorytarnych, a jednocześnie mając na uwadze zaproponowanie decydującym możliwych środków zaradczych.